

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)
на тему: «Облік і аналіз готової продукції та її реалізації
(на прикладі ТОВ «ТК Єдинство»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент заочного факультету
Жеребецька Юлія Вікторівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Шевчук Ніна Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Актуальність теми обумовлена тим, що готова продукція створюється майже на кожному підприємстві, аналіз готової продукції та її реалізації є важливим елементом ефективного господарювання.

Без якісної інформації про виготовлену та реалізовану готову продукцію, про асортимент, кількість та вартість продукції, терміни відвантаження і оплати неможливе ефективне управління ресурсами підприємства.

В системі обліку на підприємствах надзвичайно цінною є інформація про доходи від реалізації продукції. За значенням для користувачів вона займає місце поруч з інформацією про активи, зобов'язання і капітал підприємства.

Важливим завданням облікового апарату є правильне і грамотне ведення бухгалтерського обліку, що дає можливість забезпечити керівництво оперативною інформацією, розробити заходи щодо підвищення ефективності виробництва та реалізації готової продукції.

Наявність достовірної інформації про готову продукцію та її реалізацію є необхідною умовою для визначення фінансових результатів діяльності підприємств, забезпечення збереженості готової продукції на складі, оцінки виконання підприємством своїх договірних зобов'язань перед замовниками. Тому з'являється необхідність в розгляд питань вдосконалення обліку і аналізу готової продукції та її реалізації.

Обсяги виробництва готової продукції, обсяги реалізації є важливими не тільки економічними, але й обліково-аналітичними категоріями, які істотно впливають на обсяги та динаміку прибутку. Це зумовлює необхідність розвитку одних із основних ділянок обліково-аналітичного процесу - калькулювання собівартості готової продукції та процесу її реалізації.

Мета дослідження вивчення методичних та організаційних аспектів бухгалтерського обліку, звітності та економічного аналізу готової продукції і її реалізації та розробка рекомендацій щодо їх вдосконалення в сучасних умовах господарювання.

Інформаційна база дослідження законодавчі, нормативно-правові акти з питань обліку та звітності, зокрема Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, укази та закони, наукові праці та публікації в періодичній пресі вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів і практиків за напрямом дослідження обліку та аналізу готової продукції та її реалізації, первинні документи та фінансова звітність. Економічний аналіз виробничих витрат здійснювався на основі фінансового звіту Товариства з обмеженою відповідальністю «ТК» «Єдинство».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (85 найменувань) та 21-го додатка. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок. Основний зміст викладено на 100 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 47 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти обліку і аналізу готової продукції підприємства» зазначена характеристика готової продукції та процесу її реалізації як економічної категорії і об'єкта бухгалтерського обліку, подано класифікацію та групування в обліку і звітності, досліджено законодавчо-нормативне забезпечення з обліку готової продукції та її реалізації, здійснено критичний огляд спеціальної літератури з проблем обліку і аналізу готової продукції та процесу її реалізації.

У другому розділі «Діюча практика обліку готової продукції та її реалізації» досліджено методи оцінки незавершеного виробництва та собівартості готової продукції та їх використання в обліку, виокремлено методи бухгалтерського обліку наявності та руху готової продукції, особливості обліку процесу реалізації готової продукції, розглянуто методику та організацію бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зазначено основні удосконалення готової продукції на основі сучасних комп'ютерних технологій.

У третьому розділі «Економічний аналіз готової продукції та її реалізації» описано методи, принципи та інформаційне забезпечення аналізу готової продукції та її реалізації, здійснено факторний аналіз готової продукції та динаміки її реалізації на основі даних ТОВ «ТК» «Єдинство» та описано шляхи використання результатів аналізу для ефективного управління, побудовано модель експорту готової продукції в масштабах України, та проведено її тестування.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Готова продукція і процес її реалізації є невід'ємними частинами господарської діяльності підприємства та мають важливе значення у кругообороту капіталу. Готова продукція виникає в результаті виробничої діяльності підприємства, є наслідком процесу виробництва, тому можна стверджувати, що займає важливе значення в кругообігу капіталу, оскільки в результаті процесу реалізації перетвориться на дохід, а з часом на прибуток підприємства, що в цілому по країні стане наслідком зростання ВВП, а отже і добробуту населення.

При дослідженні питань обліку готової продукції та її реалізації було виявлено ряд проблемних питань для вирішення яких рекомендуємо використовувати у розрахунках із замовниками та покупцями такі форм безготівкових розрахунків, які б могли гарантувати своєчасне надходження грошових коштів за реалізовану покупцям продукцію.

2. Класифікація витрат на виробництво та реалізацію продукції є необхідним елементом для ефективного управління підприємством та плануванням його діяльності. Економічно обґрунтована класифікація виробничих витрат являє собою основу організації обліку виробничої діяльності. Витрати, що пов'язані з виробництвом найчастіше поділяють за ознаками: щодо обсягу виробництва - на змінні і постійні; за ступенем усереднення - на загальні і середні

(затрати на одиницю продукції, на одного робітника, на годину та ін.); щодо періоду генерування прибутку - витрати на продукт і витрати на період; за способом врахування у собівартість окремих видів продукції - на прямі і непрямі; за функцією управління - на виробничі, комерційні і адміністративні; щодо дійсності - на фактичні і прогнозні (планові). Витрати на збут (реалізацію) готової продукції є важливим моментом, оскільки у сучасних умовах значна частка у ціні товару припадає на витрати на рекламу, що є елементом витрат на збут. Витрати на реалізацію є суспільно-необхідні витрати праці, щоб забезпечити виконання торгівлею своїх функцій і завдань. Розроблені схеми та таблиці з класифікації та групування витрат дозволять точніше зрозуміти джерела походження та узагальнення інформації про виробничі витрати

Пропонуємо на рівні підприємств в індивідуальному підході класифікувати, деталізувати та групувати витрати на виробництво та реалізацію продукції максимально відображаючи інформаційну систему управління реалізації продукції, виходячі з потреб організації. Оскільки метою ведення бухгалтерського обліку операцій з виробництва та продажу продукції є надання користувачам інформації про результати діяльності підприємства для прийняття рішень.

3. На даний момент в Україні сформована чотирьохрівнева система нормативного регулювання бухгалтерського обліку готової продукції та процесу її реалізації. На сьогодні необхідним є: розвиток П(С)БО та удосконалення податкового законодавства з метою ліквідації неузгодженості, що створює певні труднощі щодо ведення фінансового та податкового обліку; проводити постійні дослідження з метою оперативного усунення розбіжностей що існують між МСФЗ, МСБО та П(С)БО, а саме доопрацювання існуючих П(С)БО та розробка нових, які б відповідали потребами економіки.

4. Одним з найважливіших показників, що характеризує ефективність функціонування підприємства, та дає об'єктивну інформацію про виробничі витрати, є собівартість продукції (товарів, робіт, послуг), який обчислюється за допомогою елементу методу бухгалтерського обліку калькулювання. Кожному підприємству в залежності від потреб, потрібні різні види собівартості та

найраціональніші методи оцінки залишків незавершеного виробництва. Враховуючи різні фактори, що безпосередньо впливають на організацію, підприємство обирає найоптимальніший метод, специфіка та особливості якого відображаються в послідовності процесів обліку витрат виробництва та формування собівартості готової продукції.

Для вибору найоптимальніших методів оцінки собівартості та оцінки незавершеного виробництва перед початком виробничої діяльності рекомендуємо підприємствам провести аналітичну роботу та дослідження відповідних джерел та досвіду конкуруючих компаній, що дозволить проаналізувати фактори, які впливатимуть на собівартість та проблеми, які можуть виникати у разі оцінки та наявності незавершеного виробництва.

5. Методи обліку наявності та руху готової продукції є важливим для узагальнення інформації про наявність та рух готової продукції, для цього підприємства використовують рахунок 26 «Готова продукція». За дебетом рахунку 26 «Готова продукція» відображається надходження готової продукції з власного виробництва. Сума відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами, що відноситься до реалізованої продукції, відображається за кредитом рахунку 26 «Готова продукція» і дебетом відповідних рахунків. Запропоновано розроблену автором таблицю характеристики рахунку 26 "Готова продукція", що допоможе з'ясувати сутність даного рахунку, та особливості його використання для обліку наявності та руху готової продукції.

6. На організацію обліку та звітності готової продукції та її реалізації впливають різноманітні фактори, основними з яких є: види діяльності, характер виробництва і продукції, яка виробляється, структура управління і розміри підприємства, особливості технології, організації виробництва та реалізації продукції. Організація обліку готової продукції та процесу її реалізації займає важливе місце в системі бухгалтерського обліку на підприємстві усі аспекти мають бути прописанні в обліковій політиці підприємства. Організація обліку готової продукції та її реалізації повинен забезпечити контроль за виконанням

завдань з випуску продукції згідно договірної асортименту на всіх стадіях її руху; зберіганням за обсягом, асортиментом та якістю (в місцях складування та в дорозі); своєчасною випискою документів на відвантаження: поданням розрахункових документів покупцям і контроль за здійсненням платежів; використанням матеріальних і фінансових ресурсів за допомогою складання планових і фактичних калькуляцій собівартості продукції. Підприємствам, організаціям необхідно визначити форму організації обліку, та вести первинну документацію, для наявності підстав, щодо реєстрації господарської операції на рахунках обліку, що повинно прописуватись в обліковій політиці. Облік всіх витрат і результатів виробничої діяльності підприємства здійснюється у спеціальних регістрах обліку. На багатьох підприємствах відсутній Наказ про облікову політику – основний документ, який визначає порядок організації обліку. Для поліпшення ситуації пропонується розробити покрокову інструкцію, яка б допомагала розроблювати і затверджувати облікову політику підприємства.

7. Кваліфіковане впровадження «1С» і ОПЗ, правильна автоматизація бізнес-процесів значно підвищує керованість бізнесу, його прозорість для власників, керівників та ДПІ. А це в свою чергу, робить бізнес більш ефективним. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації в умовах комп'ютеризації необхідно провидити виходячи з потреб підприємства, для оптимізації необхідно або вилучати непотрібні елементи програм, або доповнити необхідними складовими, для підвищення ефективності використовуваних програм. Для аналізованого підприємства впровадження «1С: Бухгалтерія 8.3» дало персоналу можливість просто і точно контролювати процес виробництва та реалізації продукції. Пропонуємо удосконалити наступні елементи обліку в умовах комп'ютерної техніки на підприємстві ТОВ «ТК» «Єдинство»:

- облік бракованих готових виробів за видами браку, причинах і винуватцях;
- щоденний облік випуску готової продукції цехами і по підприємству в цілому;

- облік наявності, відвантаження і прибутку готової продукції на складі за розгорнутою номенклатурою у кількісному і вартісному виразі як на бажану дату, так і за звітній період, а також контроль за виконанням договірних поставок цієї продукції покупцям;
- щоденний і поточний облік реалізованої готової продукції покупцям як на бажану дату, так і звітній період (місяць, квартал, рік) наростаючим підсумком у кількісному і вартісному виразі;
- контроль за відповідністю фактичних запасів готової продукції на складі установленим нормативам, а також за такою продукцією, яка довгий час знаходиться на складі без руху (неліквіди);

8. Методи та організація економічного аналізу є важливим елементом ефективного функціонування підприємства. Проведення повного аналізу показників виробництва готової продукції та процесу реалізації готової продукції є передумовою інформативності з погляду управління витратами виробництва та прийняття управлінських рішень щодо реалізації. Таким чином, під час проведення аналізу необхідно враховувати специфіку виробництва, види готової продукції, витрати, умови реалізації. Виявлення відхилень за цими параметрами дасть можливість визначити резерви зниження собівартості, і, як наслідок, приймати раціональні та ефективні управлінські рішення щодо напрямків оптимізації виробництва продукції та підвищення обсягів реалізації.

Для здійснення аналізу готової продукції та її реалізації рекомендуємо використовувати такі методи: факторного аналізу, вертикального аналізу, аналізу абсолютних та відносних показників, прогнозування, які дозволять визначити фактори, що впливають на обсяг випуску готової продукції, визначити резерви зниження собівартості, спрогнозувати обсяги випуску готової продукції на наступні періоди. Від правльної організації аналізу залежить ефективність системи управління витратами та контроль над випуском готової продукції.

9. Запорукою стабільної діяльності суб'єкта господарювання, що забезпечує сталий розвиток і стійке становище в сучасних умовах, є належно організована система і якісне проведення фінансово аналізу. Аналіз важливий

для ретроспективного розуміння впливу факторів на кінцевий результат. Виявлення більш ефективних видів готової продукції, надійних споживачів, пошук резервів зниження собівартості дасть змогу підприємству обирати на якому виді спеціалізуватися, мінімізувати залишки незавершеного виробництва, витрати та максимізувати прибуток.

При здійсненні факторного аналізу випуску та реалізації готової продукції були отримані наступні результати: підприємство має позитивну динаміку, щодо виробництва готової продукції, з кожного року відбувається зростання обсягів виробництва, що є позитивною тенденцією.

10. Метою проведення економічного аналізу є отримання достовірних даних та показників діяльності, задля розуміння загальної ситуації на підприємстві. Основним шляхом для використання результатів аналізу є використання їх у прийнятті управлінських рішень та контроль за їх виконанням, тобто виявлення резервів зниження собівартості продукції та практична реалізацію виявлених резервів з підвищення ефективності господарювання.

За незмінних умов в у 2017 році очікується виготовлення продукції вартістю 520,48 тис. грн. За результатами факторного аналізу можна визначити, що найбільш впливовим фактором на обсяг випуску готової продукції є фактор середньорічної чисельності робітників. Збільшення робітників призвело до збільшення обсягу виробництва на 53,1 тис. грн. Проте у підприємства є також невикористані резерви. При збільшенні кількості робочих днів, можна збільшити обсяг виробництва готової продукції. При проведенні аналізу реалізації готової продукції було виявлено, що при наявних незмінних умов, підприємство может отримати дохід від реалізації на рівні 995,84 тис. грн., що на 68,34 тис. грн. більше ніж у 2016 році. Підприємство ТОВ «ТК» «Єдинство» сумлінно дотримується договорів поставки, це видно з коефіцієнту виконання договірних зобов'язань, що склав 97%. Відбулися зміни у структурі каналів збуту продукції, проте цьому є пояснення. Тому використовуючи отримані результати аналізу можна приймати управлінські рішення стосовно виробництва та збуту продукції, виходячи із запланованих умов та об'єктивних реальних даних.

Після проведення аналізу готової продукції та динаміки її реалізації можна надати рекомендацію щодо зниження собівартості, шляхом оновлення основних засобів, впровадження новітніх досягнень науково-технічного прогресу, що дозволить зменшити витрати на виробництво та максимізувати прибуток, необхідно оптимально використовувати робочу силу вважаючи на продуктивність праці. Разом з тим, для збільшення обсягів реалізації необхідно взяти до уваги результати аналізу ринків збуту, та динаміки реалізації. Визначені резерви для виробництва та реалізації готової продукції та її реалізації для ТОВ «ТК» "Єдинство" мають оцінитися управлінцями компанії та взяті до уваги при плануванні бюджету і обсягу виробництва на наступний період.

11. Серед пріоритетних напрямків оптимізації розвитку експортної діяльності в Україні є такі:

- часткове компенсування українським експортерам відсоткової ставки за наданими кредитами;
- надання кредитів під час участі українських експортерів у тендерах за кордоном;
- страхування експортних кредитів, наданих банками-кредиторами українським експортерам;
- удосконалення діючої податкової системи України;
- зниження непрямого оподаткування експорту послуг і приведення механізму регулювання його у відповідність з вимогами СОТ;
- експортерів від сплати податку на рекламу експортних товарів;
- зниження розмірів державного мита при розгляданні в арбітражних судах позовів, пов'язаних з виробництвом та наступним експортом товарів і послуг;
- спрямованість на досягнення сприятливого інвестиційного клімату та інше.

АНОТАЦІЯ

Жеребецької Ю.В. «Облік і аналіз готової продукції та її реалізації (на прикладі ТОВ «ТК Единство»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 Облік та оподаткування»

за магістерською програмою професійного за спрямування

«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

Одеський національний економічний університетм. - Одеса, 2017.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти бухгалтерського обліку, звітності та економічного аналізу готової продукції і її реалізації та розробка рекомендацій щодо їх вдосконалення в сучасних умовах господарювання.

Проаналізовано основні особливості бухгалтерського обліку наявності та руху готової продукції, специфіка обліку процесу реалізації готової продукції, розглянуто методику та організацію бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зазначено основні удосконалення готової продукції на основі сучасних комп'ютерних технологій

Запропоновано шляхи використання результатів аналізу для ефективного управління та оптимізацію розвитку експортної діяльності в Україні.

Ключові слова: витрати, запаси, виробництво, облік готової продукції, аналіз реалізації готової продукції, експорт готової продукції, фінансова звітність.

ANNOTATION

Zherebetska Y. V. «Accounting and analysis of finished products and their implementation (for example, LTD TK Edinstvo)»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «071 Accounting and Taxation» under the master's program "Accounting, Audit and Taxation in Business Entrepreneurship Management". – Odessa National Economics University.

– Odessa, 2017.

The work deals with the theoretical aspects of accounting, reporting and economic analysis of finished products and its implementation, and developing recommendations for their improvement in modern economic conditions.

Author analysis the main features of the accounting of the availability and movement of finished products, the specifics of the accounting process for the implementation of finished products are analyzed, the methodology and organization of accounting and financial reporting are considered, the main improvements of finished products on the basis of modern computer technologiesThe ways of use of the results of analysis for the effective management and optimization of development of export activity in Ukraine are offered.

Keywords: costs, stocks, production, accounting of finished products, analysis of finished products, export of finished goods, financial statements.